

شعري ٽولگه

خوبري مسري

Khwagi Misrai

کبير ستوري

Kabir Stori

خبرونگي: ه پوهنتونخوا ه پوهنتن ديره - پشاور

Da Paktoonkha da pohane dera _ Peshawar

خوری مسری

کبیر ستوری

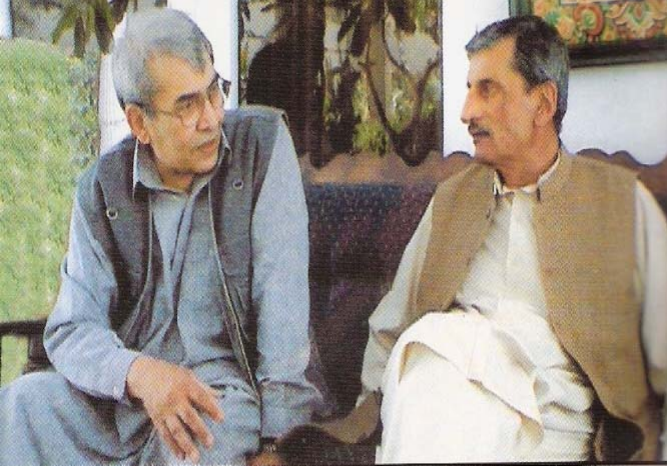
خپروونکی: د پښتونخوا د پوهنې دیره - پېښور

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	خوږې مسرې
ویناوال	ډاکټر کبیر ستوری
خپرندوی	د پښتونخوا د پوهنې دېره پېښور
د خپرونو لړ	()
چاپ نېټه	۱۳۸۴ / ۲۰۰۶ ع
چاپ شمیر	۲۰۰۰ ټوکه
کمپوزر	نسیم خان ستوری
دېزاین	شفق
چاپ ځای	د دانش خپرندويې ټولنه تخنیکي خانګه

د انټرنیټ په مخ
کمپوز : نسیم خان ستوری
ترتیب : ایمل خان ستوری

ڊال۽

خپل دروند مشر حاجي غلام احمد بلور ته ئي
ڊال۽ كوم، چي د پښتون قام د پاره ئي نه ستري
كيدونكي خدمتونه كړي او كوي

ډاڪٽر كبير ستوري

Dr. Kabir Stori

Kiebitzweg 12

50389 Wesseling

Germany (Deutschland)

www.kabirstori.com

E-Mail: stori@kabirstori.com

سرليگونه

پڅی خبری	د ستورو کټ	سریزه
منظره	سپارښت	شریک کور
پښتو ژبه	لور تهذيب	ښه نوم
د مینې مضمون	په ایمان مین	د مینې امتحان
د مینې قانون	دستور	دوعا
فیصله	د پښتو ضرورت	د پښتون سړیتوب
د غېرت شمله	رنګین کلی	تکره فلم
مهربان زړه	د پښتو سندري	لویې
مرګتی	کالبوت	خواني
لور اند	د تندې خال	د لونګین ټال
د مینې مدرسه	د حجرې سینګار	د سوچ ازادي
حقوق	خبرې	د گلو لښته
د کار انرژي	د گلو کاروانونه	گلرنگه
د خیالونو سرلیک	څیرې گریوان	د زړه زور
د مینې هنر	وطن	نیمه شپه
د خپل کلي یاري	د مینې ځواک	د نجوم سپاري
بندیوان ذهن	ولوله	سیاسي پیژند
غارې غړی	د مغزو ځواک	زړه زرمحل
د شنو سترگو باچاهي	کار او زخمت	د ملت بابا
ابدي نوم	شني سترګي	د تضادونو کور
ټال	درنه ژبه	اختر
چوکر	مرګ	د ناز خندا
وچت خیالونه	د محبت کور	ژوندی ښایست
تمه	ښایست	د وختونو سالار
ایمل خان ستوری ته	د ژوند افسانه	میلمنه
د لفظونو ملغری	د وفا سندری	د شپې څراغ
د پیژند کرکیچ	سرسایه	د ناکامی مور
څه ووانی	بی باغوانه باغ	د مینې انګر
پښتانه	ننگه	ملا مت
د بلبلو استاذان	د حسن جادوګره	د فکر او بیان ازادی
خوړی مسری	گلزار عالم	مسته نغمه

ډاکټر کبير ستوري شعري رنگ

د شاعري په حقله د هر چا خپل يو نظر دی او دا موضوع که هر څو ډېرو عالمانو د ډېر علم و حکمت په خبرو ډېره رڼه کړې هم ده، ولې ددې باوجود دا بيا هم په هر وخت کې د بحث وړ موضوع وي. لکه څنگه چې يو تخليقي عمل يوه نه ختمېدونکې لار ده، دغسې ورسره دا موضوع هم نوی نوی وضاحت غواړي. زما عرض دا دی، چې شاعري يوه فني لوبه ده، کله چې يوه عامه خبره، يا يوه مشاهده سپری په خبرو کې بيا نوي، نو هم که په خبرو کې څه نه څه ترتيب يا د ژبې د صحيح استعمال توان وي، نو دغه خپله منشا په لطيفه پيرايه کې بيا نېدی شي. ولې د خبرو په حالت کې که سپری مقصد هم بيان کړي او دغه د بيان يا حسن بيان لطافتونه پکې نه هم وي، نو سپری دغه سپری نه شي گرمولی ولې چې کله خبره فن ته راځي، نو بيا سپری د فنپارې د لواظمتونه آزاده وي او چې څه هم بيا نوي، نو چې دغه بيان په يو داسې فني وجود کې نغښتی وي، چې د لفظونو د ترتيب او د فنپارې د وجود جوړښت يو داسې حسن ولري. چې موږ د مانا نه هم بې نيازه کړي او د خپل وجود تماشا په مو تماشا کړي. مثلاً گل ښکلی دی او چې ښکلی دی، نو زموږ نظر ځان ته رااړوي او چې زموږ نظر ځان ته رااړوي، نو موږ د هغه د رنگونو شمېر او ترتيب ته متوجه شو. د ډېرې توجه باوجود موږ د گل مانا ته نه رسو او چې موږ د گل مانا ته ونه رسو، نو بيا بايد چې دا سوال مو په ذهن کې پيدا شي، چې دغه گل بې مانا دی که موږ دا تسليم هم کړو چې او دغه گل بې مانا دی، ولې بيا هم چې دغه گل زموږ توجه راگرځوي، نو که زه خطا کېرم نه دا په دې چې دده په جوړښت رنگونه هم دي په دې کې يو ترتيب هم دی او بيا دغو رنگونو او ترتيب ته يوه فني خوبي هم ورکړې شوې ده.

هم دغه فني رغونه ده، چې يو بې مانا څيز ته ئې يوه داسې معنوي ښکلا بښلې ده، چې موږ ئې په معنو پسې گرځو. مانا ئې هم نه مومو، خو ذهني پرېکړه هم ورسره نه شو کولی. هم دغه خيال زما هر کله د يوې فنپارې د پاره هم وي. موږ چې د کوم فکر او کومو جذبو اظهار هم کوو، نو بايد چې په خبرو کې ئې وکړو ولې چې دغه اظهار فن ته رااړو، نو چې د فن تقاضې هم وپيژنو او پوره ئې هم کړو.

په اصل کې زما مخې ته دا وخت د ډاکټر کبير ستوري کتاب پروت دی. نوم ئې دی خوږې مسرې. هسي په دغسې تريخ وخت او تريخ ماحول کې دا څومره ښه او خوږه خبره ده او څومره خوږ خيال دی، چې شاعر خلکو ته د مسرو خواږه وښيي.

د ډير وخت د پيژنگلوی باوجود، زه د ډاکټر صيب سره په ډېرو محفلونو او مجلسونو کې نه يم پاتې شوي.

ولی د هغه د نثر څه کتابونه او د شعرونو څه مجموعې مې ویلي دي، ځکه چې دغه کتابونه راباندې هغه وخت په وخت راپېرزو کړي دي. زما په خیال ډاکتر صاحب د ساه پوهنې د یو ما هر استاد سره سره یو ښه نثرنگار هم دی، ځکه چې په دغه نثرونو کې هغه د نثر پارې غوندې خوبې پیدا کړي دي. زه د یو وخت نه دده شعرونه گورم. دده خیال غني دی، ځکه چې مطالعه ئې ښه ډیره ده او د هرې موضع لپاره نغد علم هم لري، نو که څوک ئې هم د شعر او نثر تقابلي جاېزه اخلي، نو کېدی شي چې د شعر په مقابله کې ئې خلک ښه نثر لیکونکي وگني او دا شاید چې د هغه حق هم دی. پاتې شوه شاعري، نو هغه هم د خپل نثر د کتابونو په مقابل کې ورسره څنگ په څنگ روان دی او تردې وخته ئې څو کتابونه په پښتنو پېرزو کړي دي او شعر ئې هم داسې خواږه لري، چې سپری ورسره خپلې خبرې هم شریکولی شي او د هغه د جذبو په آهنگ هم پوهېدی شي. داسې ښکاري چې ډاکتر کبير ستوری یو متحرک او فعال سپری دی، چرته چې اوس هغه ځایونه، هغه ملکونه به ډیر ښکلي وی ولی هغه ددې وطن غانتول، زیرگلی او پسرلی خونبوي، ځکه چې دا د هغه د پلار نیکه وطن دی او هم دلته ئې سترگې سپړ دي او هم دلته ئې خړپوسې کړي دي.

ستا ښکلی حجرې کې چې مې شپیه وکړه
ویځ شومه بیدار شومه ژوندون شومه

گوره کنه د بیدارۍ د پاره او ژوندون د پاره هغه حجره په استعمال کې راوستې ده، خو په شعر کې چې کله هغه ستا ټکی استعمالوی، نو دغه مونږ په دې هم پوهوي، چې د حجرې ژوند هم د مکین د ژوند په بنیاد دی.

ستاد کلاگوت پورې نن در غلم
ته چې مې ونه لیدې راستون شومه

هم د غسې د هغه په دې کتاب کې به هم ډیر شعرونه وي، چې زمونږ د ژوند د پېښو او تجربو ترجماني کوي او هم دغه مېړنتوب دی چې سپری د خپل زړه سره سره د نورو زړونو ته هم رسائی پیدا کړي

په مینه

رحمت شاه شایل ۲۲ / ۲ / ۲۰۰۶

د ستورو کټ

چې د ريبار سره جرگه شوه ته خبروی که نه؟
اخر کی څنگه فيصله شوه ته خبروی که نه؟

په منډه راغله د پترو شورئى مين خبراوه
يو خوشيبي دلته دمه شوه ته خبروی که نه؟

په ناز روانه شوه په لوری د جانان د کلی
له نیمى لاری راستنه شوه ته خبروی که نه؟

هر څوک پوهیږی چې ريباره بی جانانه نه ده
چې ور روانه نیمه شپه شوه ته خبروی که نه؟

د پښتو زورئى د اسمان لمن ته جگه کړله
د ستورو کټ کی چې وده شوه ته خبروی که نه؟

پنڀی خبری

ستا په تورو بنکلو سترگو می سوگند دی
چې بی تا خراب و یجاړه ځما ژوند دی

د نیا ټوله راسره شي چې لاس راکی
ستا په مینه ملاتړ کی څومره خوندي

ستاد حسن دانگړ نه می خیال نه ځی
چې په تار د تورو زلفو کی دی بند دی

که د زړه نه می پوښتی حال په جار وائی
ستاد مینی دا ستان پتې ندی څرگند دی

ستورې ستا پنځی خبری دې ستایلی
پروت په هریوه خبره کی دی پند دی

شریک کور

زمونږ ملک د گڼ قامونو شریک کور دی
پدی ملک کی هر یو قام د بل قام وروړدی

د خپل شمېر په کچ حق هر قام ته پکار دی
هسی نه چې د یو تش د بل ډک شکور دی

سپارښت

سوچ او اند مورنی ژبه کښې اسان دی
په پردی ژبه کی سوچ انسان ته گران دی

د ماشوم په مورنی ژبه روزنه
سپارښت ستوریه د هریو سا پوهان دی

منتظره

هم بگتی او هم تپه او هم بدله ییمه
د نوی ژوند د نوي فن نوی سندرہ ییمه

له مانه سترنه کوي زه هر کاله ته ورخم
د هر مین د زړه د راز نه خبره ییمه

زه په پردی رباب کی نه راخم پردی ئی شلپری
د خپل رباب ، خپلی شپیلی غر سره مله ییمه

زه نه زړیپ مه په هر وخت کښی به خوانه ییمه
چې د پوهنی د دگر پخه خبره ییمه

زه ستوري خپلو پلوشو کښی هسک^(۱) ته جگه کړمه
له پاسه گورم ستا پښتو ته منتظره ییمه

(۱) اسمان

بڼه نوم

د انسان ژوند يو څو ورځي وي تېرېږي
بڼه ده ، بڼه ده چې په بڼه نوم څوک يادېږي

مړهغه دی چې ئی نوم او اثر نه وي
چې ئی نوم اثر ژوندی وي نه مړ کېږي

محمد دین مقید بڼه نوم دی گتلی
ادیبان چې ئی دیره کی راتولېږي

دی په برخه د غریب باندي ټینگار کړي
که هر څو دنیا بدله شوه بدلېږي

ننگ په پت ، بڼگنه توره او وفا کړي
د ادب د اسمان ستوری دی ځلېږي

په ۲۰۰۵ عسوی کال کښی په پېښور کښی د پښتو عالمی ادبی کنویشن په چوکاټ کښی د
محمدین مقید په یاد په تل کښی د مشاعری دپاره

لوړ تهذيب

چې لوی شوي دي په جگو جگو غرو کی
غیرتونه شته سینود پښتنو کی

په قامونو د دنیا کی میلمه پال دي
تنگ تګورئی هره شپه شته دي حجرو کی

دهنر سره د مینې دا ثبوت دي
شاعرانو دي ستایلي په مسرو کی

د بنمنا نئی په وژو بریالی نه شول
خومره زور شته دي په ژبی د پښتنو کی

دایوازی ژبه نده لوړ تهذيب دي
لویه ده له نورو ژبو په غږو کی

د پښتو د اسمان ستوری دي روښان وي
چې ځلیږی تل د غرونو په سرو کی

وژو: وژل

پښتو ژبه

چې هم تهذيب دی هم خوږه د گړيد و ژبه ده
ملگرو غوړشی دا زمونږ خپله پښتو ژبه ده

د فن ښکلا ده د هنر په گلد رو کی اوسی
د روح غذا ده د سند رو او نغمو ژبه ده

خته ئی خدای د پت، ښیگنی او وفا جوړه کړه
د پښتونخوا د د نگو غرونو سرد رو ژبه ده

ښه ئی کړه یا ده چې بیا سوچ هم په پښتو کی کوی
د ژوند گلښ کی د ژوند ون د ترانو ژبه ده

منگی رباب سره چې مل شی نو حجری تود وي
په خاص کونړ کی دا د ستوری د مسرو ژبه ده

د مینې امتحان

د مینې امتحان دی ورکولی شی که نه
خپل سر په محبت کی داو کولی شی که نه

بیگاتا خوب کی بوتلمه جانانه خپل کاله ته
په ویښه می ته هم کورته بیولی شی که نه

لوزونه د وفا او محبت خودی ډیر کړی
اوس وخت دی ، عملی گام ایښودلی شی که نه

غونچی غونچی کمخی چې دی په شا با ندی ځنگیری
تالونه د کمخونه جوړولی شی که نه

دا **ستوری** دی تعظیم ته را کوز شوی له اسمانه
ستا قدر درناوی پوره کولی شی که نه

په ایمان مین

د ا فلسفې وائی ملگرو هر انسان مین دی
خوک په پیسو باندی مین خوک په جانان مین دی

خوک ددی بسکلو محبت کی سرگردانه گرزې
خوک خود پرسته دی یوازی پخپل ځان مین دی

چا د جنت په تمه تمه مسلی زړی کړی
خوک په دنیا کی مزی غواړی په جهان مین دی

خوک د او بو په شان د هر یو لوبنی بنه نیسی
خوک لکه تېره په ازاد سوچ او بیان مین دی

د هر چا خپل کار دی چې مینی ته څنگ رنگ ورکوي
ستوری په قام، وطن، پښتو او په ایمان مین دی

د مېنې مضمون

گل می بویولو چې گلگون شومه
مینه می کوله چې مجنون شومه

زړه چې می دا ستا په مینه بند شولو
پوه هله د مینې په مضمون شومه

ستا بنکلی حجری کی چې می شپه وکړه
ویښ شومه ، بیدار شومه ژوند ون شومه

ستا د کلا گوډ پوری نن درغلم
ته چې می ونه لیدی راستون شومه

ستوری د پښتو چې می ملگری شو
نر شوم میرنی شومه پښتون شومه

دوعا

خيال محمد د پښتو فن د خيال شمله ده
خدایه تل دغه شمله لری اوچته

انور خيال د پښتو فن ډول سينگار دی
خدایه دا ډول سينگار مه کړی بی پته

خدایه دا د پښتو فن لوړ تر اسمان کړی
خيال محمد او انور خيال ئی مخکښان کړی

د ستور

دا د ستور دی چې لومړی پیژند د خان شي
پس له هغی بیا پیژند د نور جهان شي

چې پخپله پښتو ژبه لیکل نکړی
دالیکوال دی د نالوستي نه قربان شي

دمیننی قانون

زمونرد کلی په کوڅو کی لو بیدلی ده
د ښکلا گانو ملکه خلکو وپا کلی ده

ښکلی ده ، ښکلی ده ، ښایسته ده
هم راشه درشه ئی درنه ده
خوی او خاصیت کی پښتنه ده
د پښتونوالی په دستور ئی پوهولی ده
د ښکلا گانو ملکه خلکو وپا کلی ده

داخلاص جوړه ئی خندا ده
د وفا توکی ده وفا ده
د ننازه ډکسه ئی ادا ده
ناز ئی په سر سترگو منمه نازولی ده
د ښکلا گانو ملکه خلکو وپا کلی ده

چې محبت د چا پښتون شی
ستوری روښان ئی د ژوندون شی
پوه بیا د میننی په قانون شی
د عشق ډگر کی همیشه پښتو گتلی ده
د ښکلا گانو ملکه خلکو وپا کلی ده

د پښتون سپړيتوب

پښتون وياړي په پښتو ، پښتو گړيږي
پښتون ندی په پښتو چې نه پوهيږي

پښتو ، پت ، ښيگنه ، توره او وفاده
چې ورزشات کړي ننگ پښتون ترينه جوړيږي

دا خويونه د پښتون د سپړيتوب دي
بی پښتو چې شي پښتون کله ياد يږي

ستوری وائی ماده ښه ډیره خیرلی
تش په وینه باندي شوک نه پښتون کيږي

د پښتو ضرورت

سیاسی واکمن که پښتانه شی ، پښتو کاندی د سرکار ژبه
هم د ښوونځی ، هم د دفتر ، هم د خپل کار ژبه

بیا به پوهان او امیان حس کړی ضرورت د پښتو
پښتو به شی بیا د پوهنی ، تجارت او د روزگار ژبه

فېصله

په لاره د پښتو چې يم روان نه ستړی کيږم
منزل که هر څو ليری دی اخر به ورسيرم

ځما دا فيصله ، دامی سوگند او دا پيمان دی
د پت ښيگڼې توری او وفا نه ، نه بيليرم

د ژوند په کړاوونو کی پوخ شوی يم استاد يم
که سل ځله رالويږم بيا پا څيرم روانيږم

که وخت راسره ځی خوښه ئی خپله نور اځی دی
ما ډير انتظار وکړ کله نور ورته ودريرم

د سوچ او د بيان د ازادۍ ملا تر تل کږم
پدی باندي زه ستوری افتخار کوم نازيږم

تکره قلم

مطلب پروت دی د لفظونو په مانا کی
د انسان د پوه او هیله وینه کی

په تکره قلم لیکنه کره لیکواله
چې لیکنه دی تل پاتی شی د نیا کی

چې د خپل غیرت تاریخ پکی خوندی کړی
پاتی رانه شی په ننگ او په وفا کی

د تکره قلم لیکنه نه وړانځپړی
که ئی و مینځی هر خوئی بنه صفا کی

د تکره قلم رنگ پوخ وی نه خریږی
[ستوری](#) ویل پوخ وی د ژوند په پرمختیا کی

(۱) ځما د لمسی سلما په کمیس یو انځور او نوم لیکل شوی و پوزه ئی ماته شوه او دوینو خو
څاڅکی په کمیس ولویدد. ما وویل چې دا کمیس په داسی ډول وویځی چې وینه ئی لاره شی
دا لیک وړان نه شی. ځما کوچنی لمسی پوهیال وویل چې دا لیک په تکره قلم لیکل شوی
دی، نه وړانځپړی. ما هم د تکره قلم لفظ راوخیست.

رنګین کلی

تخنیکۍ وده پرمخ ځی نه تمیرې
دانړۍ په یورنګین کلی بدلېږي

کمپیوتر به وسیله شي د هر کار
کار به بی له کمپیوتره هیڅ نه کیږي

انټرنټ به وي دیره د معلوماتو
دی دیره کی به هر څه نه خلک خبریږي

انټرنټ به هم ازاده لوی بازار وي
د بازار راج به په هر ځای کی چلیږي

د قلم د ازادئ امکان ئی مل دی
د جانان کوڅی ته لاره هم لنډیږي

بی ریباره به شي مینه په دنیا کی
د مینو به سیده خبری کیږي

قامي پولې اوسیا سي پولی به یوشي
یوله بله به بیا هډونه بیلېږي

ستوری دا اوس نړۍ واله ترانده ده
چي د ځمگی تنابونه رالندېږي

د غیرت شمله

ناست ندى تل په حرکت او يون کي برخه لری
د محبت او ورورولۍ تړون کي برخه لری

په پوهنيز ډگر کي هم د چانه پاتې ندى
په کلتوري او سيا سي ژوندون کي برخه لری

د نغري په شان په دري پښو محکم ولاړ دى
د کورد چارو په پخلى سمون کي برخه لری

له رب رضا دى، چه پښتون ئى پيدا کړى دى
دميرنى اولس په خوى گلگون کي برخه لری

د ننگ غيرت شمله ئى **ستورود** اسمان ته رسی
د نوى ژوند د پرمختگ قانون کي برخه لری

لوبی

موسم د پسرلی دی عا شقان لوبی کوي
د گلو په بیاخونو بوراگان لوبی کوي

بکلائی شی زر چنده دا د مینی کرامت دی
خندا چې په سرو شونډو د جانان لوبی کوي

خپل سرد معشوقو په سر هر خوک شیندلی نه شی
خپل سر سره د عشق سربازان لوبی کوي

پروا د سود او زیان نکړي د مینی لیونی
په تمه د جانان په بیا بان لوبی کوي

همخولوراته یاد شولو تیر وخت د ماشومتوب
کوڅو کی چې د کلي ماشومان لوبی کوي

سپورمی د پنځلسمی سره ستوری بد رگه دي
د شپی چې په رڼا کی میینان لوبی کوي

د پښتو سندرې

زار دې شم قلمه د پښتو سندرې لیکه
بیا د پښتونخوا د سردرو سندرې لیکه

زه خپله تپه پخپل رباب کی غوړول غواړم
ساز په یکه زار او یه قربان شروع کول غواړم
زه قامی وحدت په زورد میننی جوړول غواړم
ماته د خپل قام د ننگیالو سندرې لیکه
زار دې شم قلمه د پښتو سندرې لیکه

زه د ژوندون ناوی خپل کاله ته راوستل غواړم
زه ویده شعور د پښتونوالی وینبول غواړم
زه پښتو لیکل ، پښتو ویل ، پښتو لوستل غواړم
ماته د خپل کلی د حجرو سندرې لیکه
زار دې شم قلمه د پښتو سندرې لیکه

زه تانه قلمه تیره توره جوړول غواړم
تاته د خوشحال نیکه پتکی په سرول غواړم
لاره می پښتوده د پښتو په لاره تلل غواړم
ستوری ته د ژوند د پسرلو سندرې لیکه
زار دې شم قلمه د پښتو سندرې لیکه

مهربان زړه

زړه خو هغه زړه وی چې په مینه کی سلطان وي
څه په هغه زړه چې د زیاتې په لار روان وی

مه کوه زیاتې، زیاتې د ژوند جرړې و با سي
زیاتې کار د شیطان دی زیاتې زړه کی د شیطان وي

لوړ مقام که غواړی زړه ته ځواک د محبت ورکړه
زړه خود لویانو تل پتمن او مهربان وي

زړه دی د جانان زړه سره و تړه چې غبرگ گزري
ستا به د اسی حال وي څه چې حال دی د جانان وي

ستوریه دود دستور د محبت له زړه بهر نکړی
دا د ستور چې پالی همیشه به دی زړه ځوان وي

خوانی

خوانی بنه وخت دی په ژوند کی د انسان
هم ئی بنهخی خوښوی هم ئی نران

پدی کلی کی زمونږ یوه بوډی وه
دزړه حال ئی راته دارنگ کر بیان

بوډی ویل چې می خوانی زور د بنایست و
بی تنخوا می شازلیمان و نوکران

اوس چې عمر وخورم، خوانی می لاره
رانه تښتی کنډ والو کی بلاگان

بنایست نه شته توان نلرم د مینی
خوله کنډ اسه، ملا می کړوپه، سپن ویښتان

مال دولت او پوهه څه کرم چې لرم ئی
اخستی پری بنایست نه شم په جهان

د خوانی په قدر پوه شوم چې شوه تیره
د خوانی د وخت ډیر زیات کوم ارمان

منم دا خیال له ارمانه پیدا شوی
چې جنت کی به هر تن وی عمری خوان

بس دا تمه کوم [ستوری](#) اخرت کی
چې دوبار می خوانی مل شی د خپل خان

کالبوت

چي د وطن مينه ئي زړه کي نه وي
هسي کالبوت دي په هيڅ څه کي نه وي

په کالبوت سردی ستوریه مه خوره وه
د ژوندی ژوند جذبه په مړه کي نه وي

مړگټی (۱)

د ټگي بازار جوړ شوی ټگان گززی تیرایسته کړي
مړگټی د بوسو جوړ کړي مېښه تیرباسی شده کړي

تسبیح و اچوی پغاړه غټه ریږه اوږده پریږدي
د پیسو د پاړه منډی ، خدای د پاړه ځان اوږده کړي

(۱) بخوړی

گلرنگه

چاته به څنگه چاته څنگه بنکاري
ماته بنايسته، بنکلی گلرنگه بنکاري

داسمان ستوري چي سجده کړي ورته
پيدايښتي پيداله ننگه بنکاري

دلونگين تال

د تضادونو مجموعه شوه په ځان پوه نه شوله
هم ئی خندلی هم غوصه شوه په ځان پوه نه شوله

لچک ئی وتاړه روانه شوه د ورور کاله ته
بیرته خپل کورته راستنه شوه په ځان پوه نه شوله

ماته راوړاندی شوه چي حال د خپل زړگي ووايي
لنډه خبره ئی اوږده شوه په ځان پوه نه شوله

دلونگين په تال ئی لوبی خاپيرو کولی
د بنگلاگانو معجزه شوه په ځان پوه نه شوله

د شپي په بنکلي شين اسمان کی ئی غټ ستوري شمارل
پدی شمارلو کی اوډه شوه په ځان پوه نه شوله

د تندی خال

وتی بنایستونو کی خایست جانانه ستادی
خال دی د تندی بنکلو خالونو کی باچا دی

بنکلی دی وینسته، بنکلی دی شونډی بنکلی سترگی دی
نوم دی د خایست د زور خور شوی په دنیا دی

ته چې چاته وگوری په یو نظرئی زړه یوسی
زه یوازی نه ییم زړه دی وری د هر چا دی

بیا به دبلی په سر جانانه خنداگانی کرو
وار زمونږ په کلی کی راغلی د خندا دی

درومی دا تیاری د ژوندون نوره به رناراحی
ستورې راختلی گوره هسک کی د سبا دی

لوراند (۱)

د چاغټ د چا کوچنی د اند جهان دی
د خپل عقل په کچ اند د هر انسان دی

د لوراند خاوندان نه مری تل ژوندی وی
سقرات، که افلاطون او که لقمان دی

چې ئی ذهن شی بندی اند ئی راتیت شي
له هغه پوهان نه اند بڼه د دهقان دی

چې ئی پوهه په خدمت کی د پردو وی
خامخاد پوهان ذهن بند یوان دی

ستوری داسی مشکل نه شته چې حل نه شی
که بنده ته وی ډیر گران خدای ته اسان دی

(۱) سوچ، فکر

د سچ آزادی

د پښتو او غیرت جوړځما جانان دی
تل را کړی ئی د مینې امتحان دی

په بڼایست او په بڼکلا کی ساری نه شته
هم په خوی کی د وفاد بنی سلطان دی

مال دولت به تری نه واره صدقه کړم
په لکونو روپوئی د ییدن ارزان دی

دی د سچ په ازادئ بانندی مین دی
په همدی خبره هر پوهان ته گران دی

کبیر ستوری د کونړ ئی اندیوال دی
چې بوډا سره بوډا ځوان سره ځوان دی

د حجری سینگار

تنگ تگور خود حجری ډول سینگار دی
خوږ اواز د شاولی یا د گلزار دی

ادم خان ورته سریتیت کرپه تعظیم شو
چې رباب په غیږکی پروت د بختیار دی

چې ماس خان موپه دوکړو کرپه دیره مسته
د ملی اتن راغلی خدایگو واری

ستوری وائی ورخوخیږی اتن تود کړی.
خوزبست^(۱) نوم دی د ژوندون مونږ ته پکار دی

(۱) حرکت

د مینې مدرسه

مالوستلی ټولنیزه فلسفه کی
خوشحالی شته د غمونو په سینه کی

په دنیا کی د تضاد قانون چلیږی
ژوند ژوندی دی د تضاد و مجموعه کی

چا به غوږ ورته ایښودی هډونه وی
که خونده وی د مجنون د غم کیسه کی

په سختیو کی چې پوخ شونو استاد شو
غټ طبیب شو د رنځونو سلسله کی

چې پوهان ئی پوهنتون کښی موندی نه شی
[ستوری](#) و مونده د مینې مدرسه کښی

د گلو لښته

زمونږ په کلی کی دیره وه خو تانه پیژنده
د بڼلاگا نوملکه وه خو تانه پیژنده

هرمازیگر به ئی منگی د گودر غاری ته وږه
تل کشره خور ئی بدرگه وه خو تانه پیژنده

د تورو زلفو خوشبوئی وه ټول چم کی خوره
د گلو لښته وه غونچه وه خو تانه پیژنده

نور می مه پوښته خو بس دومره درته وایمه زه
خوی او خاصیت کی پښتنه وه خو تانه پیژنده

ډیر ئی د مینی اور کی وسیزل گواه دی [ستوری](#)
مینه ئی خوانه وه توده وه خو تانه پیژنده

خبري

په غور ورته غورښی چې د چا خبری کړي
د ځان که د دنیا که د آشنا خبری کړي

په هره یوه خبره کی ئی پند او ارزښت شته دی
د دین که د دنیا که د عقبا خبری کړي

خبرو کی ئی تومننه ده د مینی گډه کړي
د نن که د پرون که د سبا خبری کړي

ما زړه ئی په خوږو خوږو خبری دی بایلیلی
د میننی د د ستور که د وفا خبری کړي

بس دو مره راته ووايه ای [ستوریه](#) نور پوهیږم
چې تاته په ژړا که په خندا خبری کړي

حق

اول حق په هر بنده د خدای غفار دی
پس د خدای نه، بیا حق د مور او پلار دی

پس له مرگه به ئی هم روح نا آرام وی
چې اخستی چاد مور او پلار ازاردی

په دنیا کی هم بڼه ورغ موندلی نه شي
چې خدمت د مور او پلار نه خوګ انګاردی

د بخت [ستوری](#) به ئی روڼ وي تل تر تله
چې رښتیا د مور او پلار خوګ خدمتګار دی

د گلوکاروانونه

د مینې په مستی کی مست خیا لونه ځی راځی
کمځی چي دی په شا باندي ټالونه ځی راځی

دا زور دی د بنایست ندي نو وایه راته څه دی؟
مین چي دی سلام ته بهیرونه ځی راځی

دا خوب دی که رنستیا ده په کوڅه کیدی ولاړیم
په کومه چي د گلوکاروانونه ځی راځی

لیدل می ستا ارمان دی امیدوار دی دلیدویم
په سترگو کی می ستا شنیکي خالونو ځی راځی

په مینه کی هم ستوری پښتو نه پریردی پښتو کړی
که هر څوئی په ژوند کی توپانونه ځی راځی

د کار انرژۍ

انرژۍ د کار ده مینه، بی له مینې کار نه کیږي
ډیر رنگونه لری مینه یو پر بل باندي بدلیری

پدی باندي پوهید نه **ستوری** دی هنر د مینې
ټولنیز رنگ کی د مینې عبادت هم شمېرل کیږي

د زړه زور

چې سوزیږي دا خو ستاد عشق اور دی
په تا باندي د وطن د مینې تور دی

شوی بوډا خولاس له مینې دی وانه خست
ستوری وایه ستا په زړه کی خومره زور دی

ڏيڀري گريوان

د ليونى عاشق سره ڏيڀري گريوان مزه که
د محبت قاتل ته غريڻى د جانان مزه که

پرون په مخه باندي راغى په خندا کي وويل
د ادم خان او درخانى د عشق داستان مزه که

بلبلان هسي تراني د گل په بني کي وائي
د دار په سر باندي د ميني امتحان مزه که

د تورو زلفو خوشبوئي کي پروت بي خوده بنه يم
د لونگين په خوا کي خوب شپه د باران مزه که

ډيڀري خبري وکړي دائي په اخر کي وويل
ستوري په ځمکه څه کړي؟ ستوري په اسمان مزه که

د خیالونو سرلیک

د عشق فلسفه ده خوند کوی چې پری گریږم
دا ستا د ښکلو سترگو په صفت کله مریږم

زاهد په سجده پریوت ستا اوربل ته کتی نه شی
خوزه دی د اوربل ځنی تاویږم راتاویږم

شین خال به دی د حسن، د خیالونو خپل سرلیک کړم
شربت ته دی د شونډو به پسڅپږمه، پسڅپږم

دا ستا ښکلی دیری کی یوی شپې ته می زړه کیږی
په بیړه درروان ییمه حتمی به درسیږم

د ستورد عاشقی دی ماتولی **ستوری** نه شی
دا ستا په یارانہ کی چې کړیږم خوشحال یږم

نیمه شپه

چرگه بانگ مه وهه خنگل کی می جانان اوده دی
لا سبا ندی نیمه شپه ده ټول جهان اوده دی

ډیره موده وشوه چې شور می د گونگرو وانه ورید
زمونږ په لار چې تیریده، د ژوند کاروان اوده دی

ما چې تری هر سهار گلان خنو اوربل ته راوړل
جل وو هلو هغه باغ، بوډا باغوان اوده دی

خود امید غوټی می سروهی گلونه به شي
خیر دی که نن ځما قسمت خیری گریوان اوده دی

ستوري ئی ټوله شپه پیره د بام په سر ولاړ وي
د ورځی خوب کړي چیرته پټ ستري ستومان اوده دی

وطن

فن د مینى می زده کړیدی پوهیږم
خیال کی تا سره یم هر ځای چې اوسیدم

هم د عقل هم د زړه می پری رضاده
چې داستا د مینى اور کی وسوزیدم

که می سراو مال تالا شي پروانه شته
ستا په عشق کی زه له سراو مال تیریدم

بختور یم چې ستا عشق می نصیب دی
ستا بنسکلا او په خایست باندى نازیدم

عشق دی د غومره او چت کړم ای وطنه
چې شوم ستوری په اسمان کی پاس ځلیږم

د میننی هنر

هنرد میننی د ژوند ون د پرمختیا چیننه ده
د هرانسان د سریتوب د پیاوړتیا چیننه ده

هنرزده کیږی دا هنرد میننی هم کسبی دی
زده کړه ئی ښه ده دا د ژوند د خوشحالتیا چیننه ده

هنرد میننی دی ملگرو پیژندل د میننی
میننه د کړو د ډیرو برخو د رڼا چیننه ده

میننه یو ځواک دی چې ئی رنگ ډیرو ځواکونو کی شته
هم د شاعر د تخیل هم د ښکلا چیننه ده

ښایست د میننی نه پیدا دی **کبیر ستوری** وائی
هم د زاهد د عبادت هم د دوعا چیننه ده

د نجوم سپاری

ما چي د ژوند په منظرو کی خوبونه لیدل
تاد نجوم په سپارو کی پالونه کتل

په سوچ کی تللی وی یو ښکلی پال ته
چي ما درو کتل د ځنی خال ته
تا ویل راوخیږه د زلفو تال ته
مادی خورو زلفو اوږدو کی پالونه وهل
تاد نجوم په سپارو کی پالونه کتل

تا ویلی مینه غرنی خوند کوی
ورسره ژوند د سوکالی خوند کوی
ما ویلی سوچ د ازادی خوند کوی
ماد خپلواک ژوند ون ورشو کی گلونه ټومبل
تاد نجوم په سپارو کی پالونه کتل

تا ویلی ژوند د ننگیالو خوبنوم
پت او غیرت د میړنو خوبنوم
ما ویل مینه کی پښتو خوبنوم
ماد کونړ په سردرو کی سیلونه کول
تاد نجوم په سپارو کی پالونه کتل

تا ویل سپوږمۍ سره وی **ستوری** روان
چي وریځی نه وی شین ځلیږی اسمان
ما ویل بس دی دومره، پوه شوم په ځان
ماد قسمت په دفترو کی نومونه څیرل
تاد نجوم په سپارو کی پالونه کتل

د میننی خُواک (۱)

تولیدی خاصیت د میننی نه پتیرپی
خُواک د میننی نه خُواکونه پیدا کیری

دا هم خُواک د میننی دی **سـتوری** که خیرشی
چی هر چاته خپل جانان بنا یسته بیکاریری

(۱) توان، زور قدرت

ولوله

داد میننی د نیمنان می د نیمن بولی
چی می تن کنی ستا د میننی ولوله ده

ستا په مینه که می سر لار شی رضایم
دا خُما د زړه د کومی فیصله ده

د خپل کلی یاری

مازیگرگرزی ځلمی پلی پلی
پیغلی چې بر گودرته ځغلی ځغلی

د پیغلو تیل کی چې ایسارشی سړی
په منگو توبانندی ئی ولی ولی

یائی وژلی یا تپی راغلی
څوک چې گودر غاری ته تللی تللی

د ناز کتو کی د زړه نکار کوی
د پلواندی گوری غلی غلی

د زړه بایلی به هیڅ نه یاده وو
د پیرو جوړ شود عشق ځلی ځلی

یاری د خپل کلی مزکه [ستوریه](#)
نه کیږی نورو سره کلی کلی

سیاسی پیژند

ویبش شه را بیدار شه وخت دی بیا د امتحان دی
ای پښتون ځلمیه

بی د پښتو ژبی نه سیا سی پیژند دی گران دی
ای پښتون ځلمیه

پا څیره پا څیره د حالا تورنگ بدل کره
دی د ول حالا تو کی خو سخت زمونږ گزان دی
ویبش شه را بیدار شه وخت دی بیا د امتحان دی
ای پښتون ځلمیه

خپل پیژند سمبال که، په پښتو او پښتونوالی
بی له خپل پیژند نه، پیژند لی څوک جهان دی
ویبش شه را بیدار شه وخت دی بیا د امتحان دی
ای پښتون ځلمیه

برخه د پښتو چې خوري لیکل په پښتو نه کوي
لری له مقام کره که وزیر او که سلطان دی
ویبش شه را بیدار شه وخت دی بیا د امتحان دی
ای پښتون ځلمیه

ستوری وائی قام چې کله ژبه رسولی ده
وتی په قامونو د دنیا کی نوم نشان دی
ویبش شه را بیدار شه وخت دی بیا د امتحان دی
ای پښتون ځلمیه

بند پیوان ذهن

بدله زمانه شوه ژوند له بیخه بدلوي
کوډ مار به نور په کوډو یارانی نه جوړوي

د ځمکې په سرلاری شوی رالنډی مزل لنډ شو
جانان به د راتلو نوری بهانی نه جوړوي

ذهنونه بندیوان شولو عمری به تا بعداروی
پنبوته به ئی څوک نور ځولنی نه جوړوي

د عشق او محبت خبری هم شولی پیلی
عاشق به د خپل عشق نه افسانی نه جوړوي

چې ذهن ئی بندی شی ما له [ستوری](#) اوریدلي
هغه بیانا پیلی ترانی نه جوړوي

زرمحل

مینه می خوبسه ده په زړه کی ئی د هر چا غواړم
د محبت او د وفا ډکه دنیا غواړم

چې زرمحل ته سجده نکړي صرف کعبی ته ئی کړی
داسی زاهد داسی امام داسی ملا غواړم

چې احساسات او عقل دواړه پکی کړي شا ډولی
داسی ټاټوبی د ژوندون د خپل اشنا غواړم

د ژوند غمونو او ما تمونو دی تنگ کړی خلک
په هر محفل کی د ژړا په خای خندا غواړم

د اوړی شپه کی وریخی خوند نه کوي هر خوک وائی
په شین اسمان کی ستوری ځلنده رڼا غواړم

د مغزو ځواک

مینه کی زور دی د پښتو څومره دی؟
بیکلو ته وس دی د کتو څومره دی؟

هسی مغروره دی، ځوانی ته مه شه
ووايه ځواک دی د پښتو څومره دی؟

خپلی موخی ته رسیدی شی که نه؟
توان په لاره دی، د تلو څومره دی؟

که وغورځیږی پاڅیدلی شی بیا؟
قدرت دی بیا د پاڅیدو څومره دی؟

په عقل لاری د ژوندون سمیږی
ځواک او طاقت دی د مغزو څومره دی؟

پام کوه **سنتوریه** چې ستي دی نه کړي
تا و دی د خپلو پلوشو څومره دی؟

غارہ غیری

د خوی ئی رنگ پھ شان بکلا ده
خکھ تری سرقربا نوومه
د سر پھ بیہ ہم وریا ده
غارہ غیری ورسره خمه

د بنایستونو معجزه ده
خما د زه د سرد مده ده
د غیرتونو مجموعہ ده
ختہ ئی جو پھ لہ حیا ده
د مینئی راز بہ ئی ساتمه
غارہ غیری ورسره خمه

پہ خپل ہمت بانندی نازیبری
لہ خپلہ لوزہ نہ تیریبری
د ژوند پھ دود بانندی پوھیبری
د غرہ لہ منہ کی پیادا ده
ورسہ^(۱) گورگوری تہ لومه
غارہ غیری ورسره خمه

د گلو لہ بنتہ ده بنایستہ ده
د نوی ژوند خورہ ورمہ ده
د اسمان ستوری پلوشہ ده
د پینتونخوا د غرورنہا ده
زہ ئی پھ مینہ ویا پ کوومه
غارہ غیری ورسره خمه

د ملت بابا

خلوینت کاله د ملک مشر حسابیری
خوپه ژبه د ملت هیخ نه پوهیری

سپکاوی که درناوی دی **ستوری** وایه
چي ئي دی بیا د «ملت بابا» نومیری

کار او زحمت

بی پته ژوند نه د پت مرگ په سرد دار بڼه دی
د ژوند په چار کی تل پخپل خان اعتبار بڼه دی

سړی پخپل کار او زحمت او چت مقام ته رسي
د هسی خوشی گرزیدلو نه بیگار بڼه دی

یارچي د یار په خوشحالی باندی خوشحاله نه شي
د دارنگ یار نه سړی ټول عمر بی یار بڼه دی

ستوری امید ئی د راتلو له لاسه ورنکړی
د نه راتلو نه دراتلو ئی انتظار بڼه دی

د شنو سترگو باچاهی

بنکلی پسرلی دی د کال ټولو موسمونو کی
ناخی بوراگان هر خای کی خانگو د گلونو کی

کم^(۱) شی د انسان او چاپیریال د حرارت توپیر
شی سپما تو دوخی، وینه گرمه شی رگونو کی

خیال د هر عاشق د خپل جانان غیره کی لوبی کړی
بنکلی لا بنایسته بنکاری په بنکلولبا سونو کی

سم او غر سمسور شی د رنگونو نړۍ جوړه شی
ژوند شی را ژوندی مینه شی خوانه مین زړونو کی

جوړ به وی له کانهو چې اثر ورباندی ونکړی
رنگ خو تل اثر پریږدی په زړه او د ماغونو کی

ستوری چې ما بنام کی درنگونو ننداره کړله
رنگ دی د شنو سترگو باچاهی کړه په رنگونو کی

(۱) لږ، د تو دوخی درجه کمیدل

د تضادونو کور

د ژوند بازار کی بيله بيله د هر چا سودا ده
خومره توان هغومره غټه ئی رښتیا سودا ده

خدايگو ټولنه د انسان د تضادونو کور دی
په هریو گوند، ډله ټپله کی جدا سودا ده

خوک د خپل ځان خوک د مزدور او خوک د قام غم خوری
چا سره زړه کی د انسان د خوشحالتیا سودا ده

خوک د ژوندون جرړی وباسی انسانان وژنی
د چا دماغ کی د ژوندون د پرمختیا سودا ده

چې د قامی وحدت گلان د پښتون و غورپیری
د قلم خوکه کی د ستوری بس هم دا سودا ده

د سباوون د خپرونې د مشاعرې لپاره چې د خدای بخلی نامتو شاعر محمد هاشم زمانی په
نوبت جوړه شوی وه.

شینی سترگی

په نازناز کاته دی ندی بی اثره
خدای دی مه که دا شنی سترگی له نظره

اشاره که د بنو په خوکه وکړی
سربه زار کمه جانانه ستاله سره

چې زه څنگ کی درسره یم سودا مه کړه
ستا به زه کوم خدمت له هر چا غوره

په پښتو به دی پالم پښتنه مینه
دی کی نه شته دی کنه بله خبره

نظرئی د کبیر ستوری پښتنی دی
د پښتونارائی ده د ژوند سندره

ابدی نوم

پدی دنیا کی داد ستورد ژوند دی
خوک دی باچا او خوک ملنگد کند دی

خود واره وائی چپ په ژوند کی خوند دی
که هرخوا اوږد شي بیا هم ډیر لند دی

بڼه کوه بڼه چپ یا د دی بڼه پاتې شي
که بڼه ونکړی نوبه شه پاتې شي

ژوند ته دی بڼه بڼکلی مانا جوړه که
په کی هم برخه د عقبه جوړه که

نیکی کوه چپ دی نیکی پاتې شي
نوم دی دنیا کی ابدی پاتې شي

د سبا ستوری شه رڼا جوړه که
چپ ئی پښتون نو پښتونخوا جوړه که

اختر

اختر نوم د خوشحالی دی ، وی خوشحاله پکی زړونه
مرور سره پخلا شي یو پر بل واچي لاسونه

په میلو دی بنایسته کړی تل اختر زمونږ نیکونو
مونږ ته ئی دا دود پریښودی چې وهو پکی ډولونه

اختر ولمانخی ملگرو کینه وباسی له زړونه
خاندی خاندی خوشحالیری جوړ کړی مست مست اتونه

که ژوندی ژوند کول غواړی نو بیدار شی حرکت کړی
حرکت بی حرکت ندی په کی شته دی برکتونه

مړي نکړی حرکت ، ژوندی واره حرکت کړی
حرکت د ژوندون ساده پکار دي حرکتونه

چې روان وی حرکت کړی ، شی خپل ژوند سمبالولی
د بخت ستوری ئی روښان وی رڼوي لاری روونه

درنه ژبه

که بری غواړی نو اصول د اشتهار که راخپل
د بل به نه غندی د خپلی دی صفت کوه تل

په خپل وطن کی سیاسی واک او اقتدار که راخپل
تیری به نه کړی پیروی د محبت کوه تل

که دی سل زره ژبی یا دوی دا ډیره بڼه ده
خپله به نه پریردی د خپلی دی خدمت کوه تل

د نړۍ ژبو کی پښتو ژبه په ټول درنه ده
ستوریه د خپلی درنی ژبی حفاظت کوه تل

ٲال

ٲسرلى مى موسومونو كى خوبىرى
د ؤوانى وخت مى وختونو كى خوبىرى

تا چى رنگ ورتهد شونډ و خپل ٲور وركر
سره گلان مى ٲه باغونو كى خوبىرى

كه د زلفو ٲال دى اچوى درءمه
ٲال د زلفو مى ٲالونو كى خوبىرى

دا يوه خبىره ياد درسره ساته
ٲبستنه مينه مى زړونو كى خوبىرى

چى دا ستورى د اسمان ئى ٲه سر ؤانگى
اوسيدل مى جگو غرونو كى خوبىرى

د ناز خندا

دغه څوک ده دغه بڼکلی لورد چا ده
د بڼایست سره ئی مل د ناز خندا ده

سربه ولی عاشقان ورباندى نه ږدی
چې هم پت ده هم غیرت ده هم بڼکلا ده

په یوه ادا بس زړه له سپری وړینه
په دستور د محبت باندى اگا ده

دا په مینه کی درخو نه کمه نده
چې د خپلو پترو شرنګ ته په گډا ده

مخ چې نه پتی^(۱) هیچا نه ستوری وائی
پخپل حسن ده مغروره بی پروا ده

(۱) پتیوی

مرگ

مرگ ديار کورته ورتللی دی؟
که ديار خيینی رخصت دی؟

خوک له مرگه خلاصیدی شي؟
که په هرچا مسلط دی؟

مرگ او ژوند سره بیل بیل دي؟
که د مرگ ژوند معرفت دی؟

مرگ د بنکلی ژوند ون پای دی؟
که ژوند ون په بل صورت دی

پس له مرگ ژوند تخیل دی؟
که رښتیا دی حقیقت دی؟

خُم له سـتـوري ئی پوښتمه؟
مرگ سکون که حرکت دی؟

چوکر

چې هم ډاکو وي، هم قاضی وي عدالت به څه وي؟
چې هم معشوق وي، هم عاشق وي محبت به څه وي؟

چې نوکر ونیسي نوکر خلک ئي بولي چوکر
چې د چوکر کوي خدمت نو دا خدمت به څه وي؟

مال دولت بڼه دی چې سپری پری خپل ژوندون سمبال کړي
چې ژوند خدمت کی د دولت وي نو دولت به څه وي؟

چې غل له دغله ځنی غلا کاندی غلچکی نومیږی
د غلچکیانو په محفل کی صداقت به څه وي؟

چې قانون غله جوړ کړي د غلو گتیی خوندي وي پکی
ددی قانون بیا په وگړو حاکمیت به څه وي؟

منم قانون بڼه دی چې هر څوک د قانون تابع وي
چې عدالت قانون کی نه وي قانونیت به څه وي؟

پرون خبر شوم چې ریباز ځانسته ریباز نیولی
خبر به څنگ ستوری ته راوړي حقیقت به څه وي؟

ژوندی بنایست

خوند دهری میوی بیل دی ، د هر گل بیله بنکلا ده
بني کی هر گل دکتو دی ، بنکلا مینی ته پیدا ده

چې بنکلا او مینه نه وي ، وایه څه به دا دنیا وي؟
دا ددی دواړو برکت دی چې ودانه دا دنیا ده

دا منم چې په نړۍ کی بنایستونه رنگ په رنگ دي
خو با چې د بنایستونو درنگونو پښتونخوا ده

په تاریخ د محبت کی نوم د ډیرو معشوقو شته
خو په ټولو کی مشهوره د مجنون توره لیلیا ده

چې ژوندی بنایست په زور دی د پالنگ په لور ئی بیائی
[ستوری](#) وایه راته وایه دا ثواب دی که گنا ده؟

د معیت کور

شاعره تا خود د نیا په سر جنت جوړ کړی
چې تخیل کی دی خپل کورد محبت جوړ کړی

هر څه کولی شی ازاد ئی څه چی غواړی کیږی
د تخیل خو خدای جنت په شان خاصیت جوړ کړی

ته تخیل کی ځان باچا کړی نو کران دی گزری
د عدالت تخت دی په خیال کی ښه اوچت جوړ کړی

په تخیل کی پا بندی د وخت او ځای نه شته دی
له وخت او ځای دی ، نا پسلی سلطنت جوړ کړی

د تخیل په نیلی سور چې شو اسمان ته وخت
ستوری د یار په څنگ کی ژوند ښه د عزت جوړ کړی

وچت خیالونه

نیمه شپه راغله خوبولي عاشقان وپښوي
د ښکلا زور ئی احساسات د زور او ځوان وپښوي

د پوری کلي ښکلي وارپه ننداری ته ولاړ
بره دیره کی په مکیز مکیز جانان وپښوي

د سوچ او فکر ازادی باندی مینه ښکاري
مغزو او ذهن کی اندونه د انسان وپښوي

وچت خیالونه ئی د سستور په اسمان کی گزري
دلور خیالونو خاوندان په ټول جهان وپښوي

د وختونو سالار

د وخت انتظار نکړې اړوې د یارانې رنگ
سالاردی د وختونو بد لوی د زمانې رنگ

بلبل به گلان پریرېدی ستا اوربل کی به دیره شی
ساقی به نوی شی نوی به وی د پیمانې رنگ

سازونه به د مینې غږوی د فن شاهکار
د ژوند هره دره کی رنگوی د ترانې رنگ

تاریخ کی د غیرت به د مینو کیسی لیک شی
کمخی چې وی عاشق ته د بیړی او ځولنی رنگ

د ستوری پلوشی به هری خوا ته راخوری وی
گلگون به په پښتو وی د عاشق د افسانې رنگ

ٻٺا ٻيڙو

پروا نه ڪوم دگهتي د تاوان
نصیحت دی راتہ نڪری ناصحان

کہ دا ٻٺڪلي د جهان وارہ راغونڊ ڪري
وربہ نہ ڪرہمہ نيم نوڪ پری د جانان

کہ ڄما پہ سترگو وگوری جانان تہ
وی بہ نہ شتہ بل ٻٺا ٻيڙو ددہ پہ شان

خپل ٻٺا ٻيڙو پوری اور شو خون ئي واخيست
یو د بل پسی سر ٻڌی پری عاشقان

چي د میني پہ هنر با ندي پوهی پری
ستوری راولی چي ولیکی داستان

نمہ

خم مات شو ساقی لاپلوبل خم دلته راوړي
ياران ټول تېری ناست دي تش جامونه کړنگوي

نغمه ئی جوړه کړی د جامونو د کړنگانه
په خیال کی هر یو ځانته خپله تنده ماتوي

جادو د محبت دی که منطق^۱ او دلیلونه
د تندی دا گڼی په خندا خپله تیروي

منم نا امیدي خو سکه خورد ناکامی ده
د اتمه او امید سپری هدف^۲ ته رسوي

پښتون قامی وحدت په لوری **ستوري** سره ځمه
دالاره که اوږده ده خو منزل ئی لنډ وي

۱) سم اند

۲) موخه

میلمنه

عمر کی خامه ده په عقل کی پخه ده جنی.
د گلولبسته ده پخپل بسایست غره ده جنی.

د رنگ بنگلا ته ئی بلبللی په سجده پرتی دی
له پوری کلی نه راغلی میلمنه ده جنی.

سربه تری زار کرم په بدل د سر ارزانه بیکاری
د وفا تول کی په همخولو کی درنه ده جنی.

وړمې د مینی خوره وی په چم گان وند کی زمونږ
هریوتن وائی چې خما د زړه پوتیه ده جنی.

ستوری خبر کی چې لفظو نو کی انخوړ و با سی
خوی او خاصیت کی کتیه متیه پینستنه ده جنی.

د ژوند افسانه

ستا په محبت که می سرلارشی پری رضا ییمه
ته می معشوقه ئی زه ستا مینی ته پیدا ییمه

ستا دمینی جوړه افسانه ځما د ژوند شوله
تل به دی د څنود اور بل گلونه ستاییمه

اوس خودی د حسن پلوشی راځوانی شویدی
ته چې لا وړه وی تا به خپله ویل او اییمه

زړه می ستا د حسن په دربار کی افسری غواړی
هره ورځ لمانځه کی پاک الله ته په دوعا ییمه

ستوری وائی هر څو که ډیر بڼکلی په دنیا کی شته
خوزه مین په بڼکلو کی پخپله پښتونخوا ییمه

بناغلی ایمل خان ستوری ته

نیکم رغه دی ژوندون شه هره ورغ دی لوی اختر شه
واده دی ایمل خانه مبارک او بختور شه

واده د مینی او گران بنیت تپرون دی
دانسانی ژوند د پای بنیت تپرون دی
د بنکلاگانو او بنایست تپرون دی
د گله ژوند دا تپرون دی پسرلی د ټول تپبر شه
واده دی ایمل خانه مبارک او بختور شه

د مینی اود سولی دی دیره شی ستاسی کور
تغردی دیووالی او اتفاق شی پکی خور
د پوهی او پوهانو دی پیدا شی پکی زور
جونگره دی د ژوند دامید ونو پوخ سنگر شه
واده دی ایمل خانه مبارک او بختور شه

امید دی چې انسان د کامیابی په لوری بیائی
دماغ د سوچ او اند د خپلواکی په لوری بیائی
ټولنه د ژوند ون د سوکالی په لوری بیائی
دا ته پدی ټولنه کی غټ ستوری د سهر شه
واده دی ایمل خانه مبارک او بختور شه

د شپې خراغ

ځلمو کاږه پټکی په سر کړل مازیگر د پاره
پیغلی ځانونه جوړوی بیا د گودر د پاره

ما په نری وینود زړه د مینې بڼې وتره کړ
گلان می وکرل اشنا ستاد چکر د پاره

مستی دمینی چې خوشبوی کی د گلونو تاوشی
داسی وږمه شی چې ټکور شی د پرهر د پاره

زه به دی هر سهار سلام ته د شین خال درځمه
که ټال د زلفو راته واچوی اختر د پاره

پلار ته دی ووايه چې لږ شانته انصاف وکړی
ځوانی می خاوری کره کنه ستاد ولورد پاره

ستوری دی ټوله شپه رڼا په تمامی چم کوی
د شپې خراغ ته حاجت نلری سفر د پاره

د وفا سنڌري

مه پوڻسته ليلانه چي د چا سنڌري وائي
کون خونہ ئي غور شه چي داستا سنڌري وائي

غواڙي چي بلبل سره سيالي وکري چمن کي
هره شپه شوگير وي تر سبا سنڌري وائي

مست ئي بوڊا گان کڙل مستي مستي گڏا گاني کري
هم وارہ ناري وهي واوا سنڌري وائي

پرون ئي په جار وويل چي جفا سره جفا کوي
نوره به په ژوند کي د وفا سنڌري وائي

ستوري ته ناري که چي مجلس زمور رنگين شي
نن ورته د بنکلي پڻستونخوا سنڌري وائي

د لفظونو ملغلری

ناصح وائی چې پریرده د پښتو پښتو خبری
زه وایمه چې لپری شه د مخی نه می لپری

مطلب ته دی رسیږم ډیر ښه پری زه پوهیږم
ستانه راځی پیروزو چې د ژوند نوی شی سندری

خو زه به د پښتو او د پښتو سندری وایم
چې نه شی مو د یاده او مغزو ځنی بهری

پښتو د پښتون ژوند دی زه له ژوند نه بیلیږم
که هر خو دوره وی^۱ د خولی نه گوږی او شکری

دا **ستوری** به میلمه کم د حجری ټنگ او ټکور ته
چې واچوی هنر کی د لفظونو ملغلری

(۱) دوره وی: شنیدی (مالگه دوره ول)

د ناکامی مسور

بخت، مینې او سولی سره مل چې امید ونه شی
ژوند کی را زرغون هر خوا رنگونه او گلونه شی

خیال که د جانان په خنډ لوبی کړی نو ودی کړی
توند د جانان کور ته مزلونه او گامونه شی

رسی به جانان ته چې روان وی څوک، ودریږی نه
هر څو که په لاره کی خنډ ونه، کړلیچونه شی

مورد ناکامی. نا امیدۍ بنکاري پوهان وائی
ختم د ژوند وار په هد فونه، مطلبونه شی

ستوریه ستاد هیلو او امید غوټی غوړیږی
جوړ به د قامی وحدت سازونه سرودونه شی

سرساڀه

نن بيا جانان د خپل رباب غوږونه تاوه وي
له قصده د رقيب له مالا سونه تاوه وي

كوړۍ وړۍ چې زلفۍ ئې په شا باندې ځنگېږي
د زلفو په ولسو كې تل زړونه تاوه وي

چې څوك ورته ور وگوري نظر ئې بل خوا نه ځي
بنايست ئې ځان نه سترگې نظرونه تاوه وي

پرون ئې راته وويل سرساڼه دې وركومه
نن وگوره له سره مې گلونه تاوه وي

چې رنگ په رنگ لفظونو كې انځوره ئې بڼكلا كړي
دا [ستورې](#) تړي سوچونه او خيالونه تاوه وي

د پیژند کرکیچ

دا خلک ددی کلسی دی سوچونه ئی پردی دی
رواج ئی خپل پرینبودی دی دودونه ئی پردی دی

ماغزه ئی داغیارو په تقلید کی دی لوی شوی
خان خپل ترینه ورک شوی دی ذهنونه ئی پردی دی

گونگیان ندی شه وائی خو پښتو ویلی نه شی
د بنځی نر ، توپیر نه کری لفظونه ئی پردی دی

کرکیچ دا د پیژند دئ که بل شه دی [ستوری](#) وایه
مخونه ئی اشنا دی خو خویونه ئی پردی دی

د مینى انگر

ماتهدا مه وایه چې دا مه کوه دا مه کوه
چا سره مه ودریږه چا سره خندا مه کوه

ازاد انسان یم ازادئ باندى مین یمه زه
ماتهدا مه ودریږه چا سره خندا مه کوه

مینه روا که ناروا ده نه پوهیږه مه زه
خودى د مینى دود پالمه هیڅ سودا مه کوه

دوعا خو بڼه ده دوعا تل کوه چې ورځ موبڼه شي
په یارانہ کی ماتهدا مه ودریږه چا سره خندا مه کوه

لږه وفا وکړه پلولا ندى راوگوره نن
پښتون ځلمى یمه له ما سره جفا مه کوه

ستور ورنه کی می د مینى په انگر کی پریږده
مینى کی زړه کوه پروا ته دهیچا مه کوه

بی باغوانه باغ

پوښتنه گرانه خو ده
خواب اسانه څه دی؟

جام بی ساقی نه څه دی؟
ساقی بی جامه څه دی؟

بورا بی گلله څه دی؟
گل بی بورا نه څه دی؟

قام بی وطنه څه دی؟
وطن بی قامه څه دی؟

ارمان بی ژونده څه دی؟
ژوند بی ارمانه څه دی؟

باغوان بی باغه څه دی؟
باغ بی باغوانه څه دی؟

پام بی پوهانه څه دی؟
پوهان بی پامه څه دی؟

تال بی غزله څه دی؟
غزل بی تاله څه دی؟

وفنا بی پتہ خہ ده؟
پت بی وفنا نہ خہ دی؟

بی رنا ستوری خہ دی؟
ستوری روئنا نہ خہ دی؟

خہ ووائی

چی دا بد درنگ خا ننتہ بنا یستہ ووائی
نو دا بنا یستہ بہ خا ننتہ خہ ووائی

چی ہر خہ وائی نو ویلی شی خو
ستوریہ دا نہ ده چی خہ ونہ ووائی

پہنتانہ

پاکہ ربه بناد اباد دا پہنتانہ کری
د نری پہ اولسونو کی درانہ کری

د بخت ستوری ئی روئنا کری پہ اسمان کی
خپل وطن کی ئی واکمن او کوربانہ کری

ملا مت

مونږه پښتو نده پاللی ملا مت خپله یو
له خپل دفتره موویستلی ملا مت خپله یو

واکمن په وینه پښتانه دي خو پښتو نه کوي
نه ئی لیکلی ، نه ویلی ملا مت خپله یو

د قام بچي پوهان زمونږه ، په پښتو نه روزي
پښتو ئی شاته غورځولی ملا مت خپله یو

خو چې پښتون نه شي پښتون ننگ په پښتو و نکړي
دنیا کی نه به یو بناغلی ملا مت خپله یو

ستوریه پخپله مونږه پره یو پردی گرم مه گڼه
پښتو پخپله مونږه خپلی ملا مت خپله یو

پره: گرم ملا مت

ننگه

چې ټول عمر می گذران شي خوښ می ندی
بی وفا چې می جانان شي خوښ می ندی

چې په خوی کی د بد رنگونه بد رنگ وي
که ئی رنگ د گل په شان شي خوښ می ندی

چې څښتن د خپلی ژبی او کلتور نه وی
که باچا د ټول جهان شي خوښ می ندی

چې د بل له ویری خپله ژبه پریردي
که افسر او یا سلطان شي خوښ می ندی

چې ئی ذهن بند یوان وي ازاد نه وی
که لیکوال او لوی پوهان شي خوښ می ندی

چې پخپله پښتو ژبه ننگه نکړي
که اتل او قهرمان شي خوښ می ندی

چې پخپله په لار تللی چیرته نه شي
چې د بل په زور روان شي خوښ می ندی

چې ئی واک اختیار پخپل کاله کی نه وي
که د ټول کلي دي خان شي خوښ می ندی

چې حقوق کړي د انسان د پښولاندی
ستوریه خپله که لقمان شي خوښ می ندی

د فکړ او بیان ازادۍ

د انسانیت جذبه می زړه کی د انسان خوبښیری
د ژمی شپه ځما په غیر کی د جانان خوبښیری

چې انسانان پکی په ژوند کی نوښتونه وکړی
هم می د فکر ازادۍ هم د بیان خوبښیری

زه د جهان یوه ټوټه یم بیلیدی تری نه شم
داسی به کړم چې هم ځما هم د جهان خوبښیری

ښه پری پوهیږم دوکاندار ځما نه گټه کوی
شی می پکار دی گنی کله می تاوان خوبښیری

زه بی دلیل بی منطقه گام هیڅکله نه ږدم
ځما په هر څه کی منطق دلیل برهان خوبښیری

گلونه ډیر دی د هر چا خوبښه چې کوم بویوی
ځما په ټولو کی گلونه دریحان خوبښیری

رښتیا رښتیا وایم ملگرو لږ څه غوږ شی راته
ستوری په ځمکه، هم می ستوری د اسمان خوبښیری

د حسين جادوگره

د ازاد سوچ د سبا وون خوږه سندره يمه
د ښکلاگانو د خانانو له تېبره يمه

د نوي ژوند نوي نغمه ييم
د ننګيالو ترانه ييم
زه د پښتون جانان د خولي پخه خبره يمه
د ښکلاگانو د خانانو له تېبره يمه

زه د ده نردزړه ته وټه ييم
د ازاد ژوند ښکلي تپه ييم
ده نرتوکي يمه، جوړه له هنره يمه
د ښکلاگانو د خانانو له تېبره يمه

لاس کي مي زلفي لوبووم
تريڼه گلونه جوړوم
دميني فن کي زه د حسن جادوگره يمه
د ښکلاگانو د خانانو له تېبره يمه

زه په ښايست کي پښتنه يمه
په ټول دميني کي درنه يمه
ستوري شاهد دی تيره مينه کي له سره يمه
د ښکلاگانو د خانانو له تېبره يمه

د بلبلو استاذان

نرخامن د منور شاخوان ريزوان
دهنرد ډگر دی لوی اتلان

په سندر وئی حجری زمونږ تودی دي
پلار په شان دی د بلبلو استاذان

گلزار عالم

په رښتیا گلزار عالم د ژوند گلزار دی
خوږ او ازئی او ازونو کې تاجدار دی

دهنرد اسمان ستوری دی ځلیږي
د پښتونخوا په سندر غاړو کې شاهکار دی

مستنه نغمه

زمونږ خوښېږي د ازاد سوچ ترانه ونيسه
مسته نغمه ونيسه گرانه باجه كي

ستاد باجي بم زير پرد وكي
سا پي مومند واپريد وكي
په لرو برو پښتنو كي

د نوي ژوند د سبا وون د ساز خپه ونيسه
مسته نغمه ونيسه گرانه باجه كي

له باجي وباسه غبرونه
چي كړي پخلا مرور زړونه
غار په غړي، وركړي لا سونه

د اتحاد او اتفاق خوږه تپه ونيسه
مسته نغمه ونيسه گرانه باجه كي

گزره په كلو او بانډو كي
د سيند په غاړو گود رو كي
د پښتونخوا په غرو رغو كي

د ستوري كلي ته چي راشي لږه خپه^(۱) ونيسه
مسته نغمه ونيسه گرانه باجه كي

(۱) پښه

خوری مسری

دا خوری مسری، د سولی پیغام وړل دی
محبت د زړه په وینه کی شیندل دی

د اسمان د ستورو کت کی یوه شپه ده
تخیل کی د جانان کورته ورتلل دی

خوشننه

شاعر او هنرمند د یو بل سره اړیکې او رشته لري له دې کبله د هنر د بڼ د یو شمېر بېلابندو لکه د پښتو د موسیقۍ د بابا استاد خیال محمد، انور خیال، استاد گلزار عالم، د خدای بخښلي استاد بختیار، استاد شاه ولی، استاد ماس خان، رضوان منور او شاه خوان منور نومونه زما ددې کتاب په ځینو شعرونو کې یاد شوي. دا شعرونه په مختلفو وختونو کې پخوا جوړ شوي دي. د خدای بخښلي استاد بختیار روح ته دوعا کوم. د پورتنیو ژوندی هنر مندانو څخه مننه. چې زما شعرونه ئې پخپلو خوږو او ازونو ښکلي کړي دي.

همدغسې زه د استاد رحیم غمزه، استاد یار محمد، ماسترز علي حیدر، ماستر رحیم گل، سیداکل مینا، زاهدالله اپریدي، نازیه اقبال، گل جان صادق، استاد نواب، نورالرحمن، شبنم، اشرف گلزار، غازي او فیاض خان، بریالي صمدي، شاهنشاه، گوهر جان، معشوق سلطان، سردار علي بنوخي او هدایت الله څخه ډیره خوشننه کوم، چې زما شعرونه ئې پخپلو خوږو او ازونو کې ویلي دي او استاد نذیر گل، فرخ زيب او شاکر زيب نوشهروي په ښکلي موسیقۍ کې کمپوز کړي، زیاته مننه کوم.

همداراز د پیاوړي ملگری پروفیسر اباسین یوسفزی، د کابل د راډیو او تلویزیون پخواني ویاند سرار محمد همراز ننگر هاري او نامتو شاعر، لیکوال، افسانه لیکونکي او د کوهات د راډیو ډایریکټر او د پښتونخوا د پوهنې د پرې مشر لایق زاده لایق او تلویزیون ویاند ښاغلی هدایت الله گل تر ټولو زیاته مننه کوم، چې د ښکلو پروگرامونو کوربانه او ویناوال و.

په پای کې د نسیم خان ستوری څخه چې دا شعرونه ئې په ډیره مینه کمپوز کړل د ښاغلي مبارز خاڼي، عزیز سرشار او نصیر ستوری، چې ددې کتاب د شعرونو لیک دود ئې سم کړی دی او د عبدالصیر بیدار څخه چې د کتاب په چاپولو کې ئې زیار وپستلی دی، ډیره مننه کوم.

د غلام ولي اپریدي نه ډیره خوشننه، چې ددې کتاب د چاپ لگښت په غاړه اخیستی دی.

په درنښت

ډاکټر کبير ستوری

کبير ستوری د ساینس پوهنو
ډاکټور (Dr.rer.Nat) دپلوم ساپوه
(Diplom Psychology) په همد
پښتون، په تير ميرداد خېل، چي د
پښتو د يوسفزو د برگڼې پوري اړه
لري. ستوری د لعل محمد خان زوی
او د بري پښتونخوا د کونړ د تتر په

کلي کې په ۱۳۲۱/۱/۱۷ هـ ل کال (۱۹۴۲/۴/۶ع) زېږېدلی دی.

ده خپله لومړنۍ زده کړه د خاص کونړ په لومړني ښوونځي
او په کابل کې د رحمان بابا په لېسه کې او خپله لوړه زده کړه
د جرمني د فرائکفورت، کولن او د ماربورگ په پوهنتونونو
کې د ساپوهنې (Psychology) په څانگه کې، چې فلسفه
(Philosophy) سياسي پوهنه (Pol.Science) او ټولنپوهنه
(Sociology) ورسره مل وه، سرته رسولې ده.

ستوری د نړۍ د ساپوهانو په ډله کې ولاړ دی او د ۱۹۷۵ع
کال راهيسې د کورني د ساپوهنې د نړيوالې ټولني
(International Association of Applied Psychology) غړی
دی. ستوری د پښتون سوشل ډيموکراټيک پارټي (P.S.D.P) مشر او
ددې پارټي د بنسټ ايښودونکو مخکښانو څخه دی.

او د شاعرۍ په نړۍ کې تر ټولو زيات د پښتو د ادب د پلار
اجمل خټک نه يې الهام اخيستلی دی. د پښتو د يووالي،
خپلواکۍ او سوکالي دپاره ده ته د باچا خان نظريو ژوند
وربښلی دی.